Hernádkércs Község Önkormányzata

<u>Hernádkércs</u>
Kossuth L. u. 72.
3846

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

Miskolc, 2017. december hó

Tartalomjegyzék

Hernádkércs Településképi Arculati Kézikönyv

Címlap
Aláírólap
Tartalomjegyzék
Polgármesteri köszöntő
Településképi Arculati Kézikönyv
1. Bevezetés - 1 -
2. A település bemutatása
a./ a település elhelyezkedése - 2 -
b./ a település története - 3 -
c./ földrajzi környezet - 3 -
2./ a település szerkezete - 6 -
3./ a település területi tagozódása
a./ Hernádkércs történeti településmagja: - 11 -
b./ falusias karakterű lakóterületek - 16 -
c./ zöldterületi intézmények, közparkok - 18-
4./ Értékek - 20 -
I. Településképi szempontból meghatározó építészeti értékek
a./ műemlékek - 20 -
b./ műemléki környezet - 21 -
c./ régészeti lelőhelyek - 21 -
d./ tájértékek - 21 -
II. Kultúrtörténeti egyedi tájértékek
II.1./ Helyi építészeti értékek
A./ Helyi településszerkezeti értékek - 24 -
B./ Helyi egyedi értékek - 24 -
1./ az értékvédelem tervezett elemei
a./ területi védelem - 24 -
b./ utcakép védelem - 25 -
c./ egyedi védelem egyedi elemei - 25 -
d./ természeti értékek - 26 -
5./ Hernádkércs településképi szempontból kiemelkedő területei - 27 -
6./ Ajánlások - 27 -
7./ Jó példák - 37 -
Zárszó - 42 -

Polgármesteri köszöntő

Hernádkércs Településképi Arculati Kézikönyv

Tisztelt Olvasó!

Hernádkércs településképi arculati kézikönyvének elkészítésével szeretnénk hozzájárulni településünk szebbé, élhetőbbé válásához a természeti, történeti és kulturális értékeink bemutatásán keresztül.
Településszinten nagyon fontos összefogni, koncepcionálisan átgondolni, mit hagyunk utódainkra.
Célunk, hogy az itt lakókat, és az ide költözőket megismertessük a községben rejlő értékekkel, lehetőségekkel. Fontos, hogy meghatározzuk, milyen települést szeretnénk látni, ha húsz év múlva településünkön járunk
A kézikönyv egy kiinduló pont, nem lezárt dokumentum, szükséges a folyamatos bővítés. A könyv az újabb ötletek és változó igények előrehaladtával változhat és az a jó, ha változik, mert akkor tudjuk, hogy használatban van és több, mint egy elképzelés. Szeretnénk, ha mindenki úgy alakítaná saját környezetét, hogy érezze annak fontosságát, hogy ez milyen hatással lehet mind a településképre, mind az utcaképre. Ez a kézikönyv nem teremt arculatot és nem őrzi meg azt, de talán felhívja a figyelmet arra, hogy mik azok az értékek, amikre az itt élők büszkék lehetnek és talán nem is látják már őket.
Javaslataink nem kötelező jellegűek, nem korlátozzák az önmegvalósítást, de figyelembe veszik a helyi építészeti kultúrát. A településen a térség a népi építészetének, a hagyományos épületek bájának, egyedi karakterének megőrzése, újraélesztése nem a múltba, hanem a jövőbe is mutathat.

Jó szívvel ajánlom településünk valamennyi lakosának és az érdeklődőknek.

Hernádkércs, 2017. december hó

Kozma István
polgármester

1./ Bevezetés:

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény alapján minden településnek el kell készíteni a teljes közigazgatási területére kiterjedő, új településképi rendeletét, illetve alátámasztó munkarészét, a Településképi Arculati Kézikönyvet. A Településképi Arculati Kézikönyvet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) szerinti tartalmi követelménnyel kell elkészíteni, meghatározva a településképi jellemzőket, településrészek arculati jellemzőit és értékeit, a minőségi formálásra vonatkozó javaslatokat, valamint a településképhez illeszkedő építészeti elemeket.
A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 4. § (2) bekezdése értelmében: „(2) A kézikönyv a – települések természeti és épített környezete által meghatározott – településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. A kézikönyv feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit, és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.”

A települések fejlesztésekor már nem csupán egyes műemléképületek, épületegyüttesek, utcák, terek védelme a cél, hanem az egész épített települési környezet és az azt befogadó táji környezet integrált védelme, azaz a településkép védelme.

A társadalmi-gazdasági változások, a környezetünket alkotó elemek átépítésével, pusztulásával, lebontásával járhat, ez az élet természetes velejárója. Fontos ezért megnevezni a meglévő épített, illetve táji és természeti környezet azon részét, melyet meg kívánunk őrizni. A megőrzés akkor hatékony, ha a helyi közösség felé kellően meg tudjuk indokolni annak szükségességét, hogy a védelem nem csak történeti szempontból fontos, hanem azért is, mert a meglévő települési környezet az identitástudatot erősíti.

A Településképi Arculati Kézikönyv elkészítésének célja az, hogy Hernádkércs települési értékeinek bemutatásán keresztül tárja fel a település szépségeit, és hívja fel lakosságának figyelmét az épített és táji környezet kiemelkedő értékeire.
A bemutatott értékeken keresztül tudunk a jövő számára utat mutatni a települési környezet fejlődéséhez.

A kézikönyv szemléletformáló jellegű dokumentum, mely a környezetünkben található értékeket a teljesség igényére törekedve foglalja össze, egyúttal felhívja jelenlétükre, és települést alkotó, településképi jelentőségére, szerepére a figyelmet.

Kiemelt szempontnak tartjuk, hogy a meglévő adottságainkat figyelembe véve illeszkedjünk a településkép, településkarakter kialakult rendszeréhez, tovább fejlesztve azt.

A Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) elkészítésével, annak ajánlásaival a településben élők számára szeretnénk iránymutatást adni személyes álmaik és építési szándékuk minél jobb színvonalú megvalósításához. A kézikönyvben meghatározzuk - a település építészettörténeti múltján keresztül bemutatjuk - településünk jellemző, a jövőbeni tervek készítésének alapjául szolgáló arculatát, az eltérő karakterű településrészek kijelölésével.

A településkép vagy az utcakép az oda tervezett épületektől lesz szép, harmonikus. Az épület ne csak önmagában legyen szép, hanem a környezetével együtt, azzal összhangot alkotva.

Mindezek alapján az arculati kézikönyv ajánlásokat tesz az építtetők, tervezők számára az illeszkedés szabályaira, s teszi mindezt a település közösségének bevonásával, remélhetőleg aktív közreműködésével.

2./ A település bemutatása:

a./ település elhelyezkedése:

Hernádkércs az északi szélesség 48° 14′ 30″ és keleti hosszúság 21° 02′ 55″ fokán elhelyezkedő, Északkelet-magyarországi, Borsod Abaúj Zemplén megye Szikszói járásának, az Alföld és az Északi középhegység határán, a Hernád völgyében lévő, jellemzően sík felszínű település.

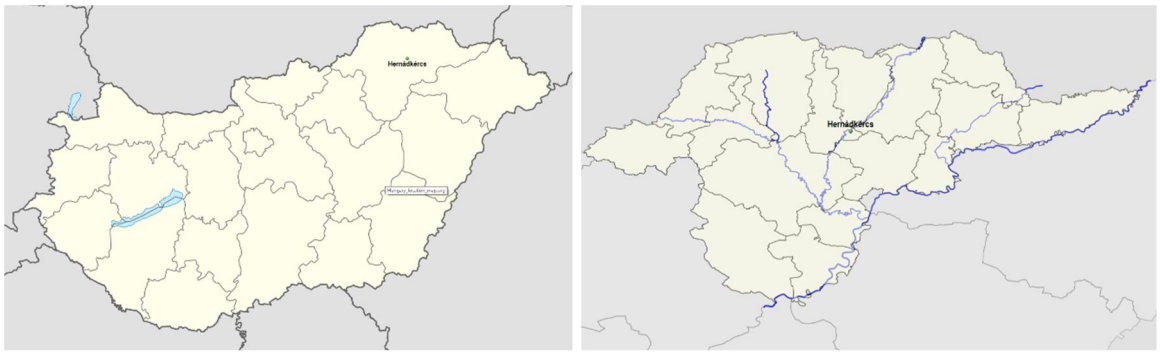

a település elhelyezkedése Magyarország és Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén

A település közigazgatási, határát ÉNy-DK-i irányba átszeli a 3704-es számú Halmaj-Abaújszántó, valamint a 3727-es számú Hernádkércs-Megyaszó összekötő út.
A települést északról Felsődobsza, nyugatról Kiskinizs, délről Nagykinizs, keletről Monok határolja.
Területét ÉD irányba átszeli a Bársonyos öntöző főcsatorna és a Kis-Hernád a Bélus patakkal.
A település területe 7,41 km^2, népessége (2015. 01. 01.) 302 fő, népsűrűsége 39,14 fő/km^2.

Hernádkércs közigazgatási területe kapcsolatai

b./ A település története:

Hernádkércs a Szerencsi dombság peremén, a Hernád folyó bal partján elhelyezkedő település.

A régészeti leletek tanúsága szerint a bronzkorban jelentő telep létezett ezen a helyen. A honfoglalás után királyi várbírtok. A tatárjárás során elpusztult.

1262-ben V. István a Jászói prépostság részére adományozta az akkor Kerch néven ismert falut. 1470-ben a tállyai várnagyhoz került. A török többször kifosztotta, míg 1641-ben meghódolt.

A gyér lakosságot 1711 évi pestis teljesen kipusztította. A majd 40 évig lakatlan települést különböző vármegyékből származó telepesek népesítik be.

1860 körül csatolják a faluhoz Préposd nevű kisközséget. A település a mi nevét 1904 óta viseli.

1740-45-ben épült barokk római templomát 1818-ban az akkori bírtokos Fáy Ágoston építette újjá.

c./ Földrajzi környezet:

Hernádkércs a Hernád völgyében épült. A tengerszint feletti magassága 118 - 270 m. A napsütéses órák száma 1900 óra/év. Az évi középhőmérséklet + 9-10 C fok. Az évi csapadékmennyiség 550-590 mm. Az uralkodó szélirány É-Ény-i. A település határában a jó minőségű fekete mezőségi talaj váltakozik az öntéstalajjal.

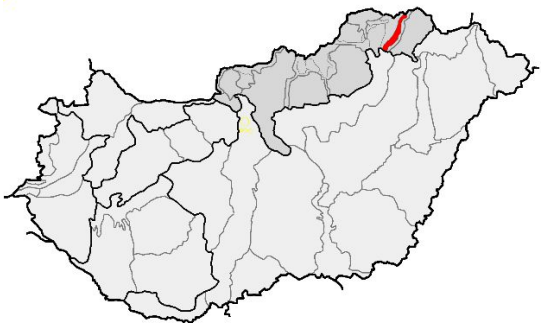

Hernád-völgy

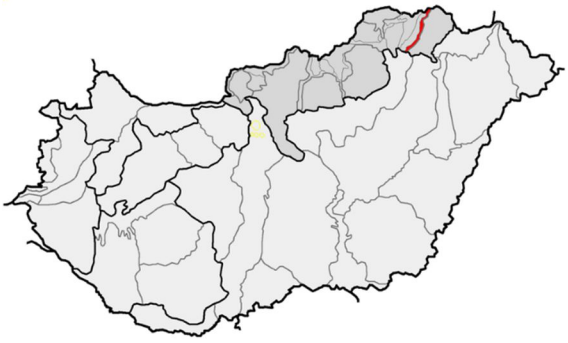

Szerencsköz

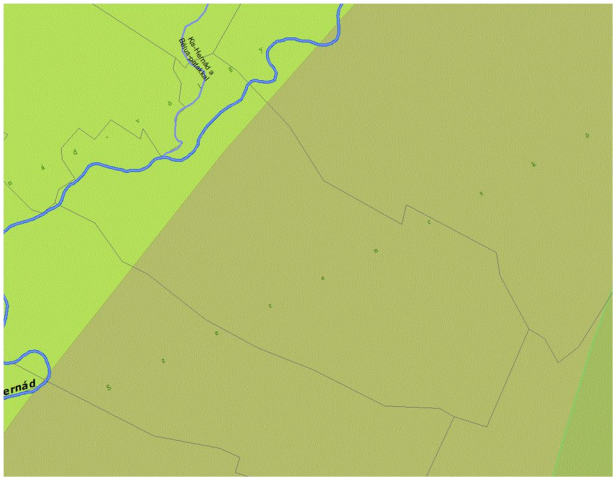

Magyarország tájainak rendszertani felosztása alapján a település az Északi-középhegység nagytáján, az Észak-magyarországi medencék középtáján belül az 6.8.61. kódszámú Hernád-völgy valamint az 6.8.62 kódszámú Kereleti-Cserehát Szerencsköz kistáj része.

Magyarország vegetációs tájbeosztása alapján Hernádkércs területe a 80 azonosító szám alatti Sajó és Hernádvölgye, a valamint 105 és 106 azonosító számú Harangod és Déli-Cserehát, vegetációs tájon belül a Déli Cserehát illetve Harangod és Hernád magaspart résztáj területébe tartozik.

Növényföldrajzi szempontból a Pannóniai flóratartomány Észak-középhegységi flóravidékének Tornense flórajárásban helyezkedik el.

A község életében a Hernád fontos szerepet töltött be, mely számtalanszor változtatta medrét és a magával hozott hordalékot lerakta (kavics, homok, iszap).

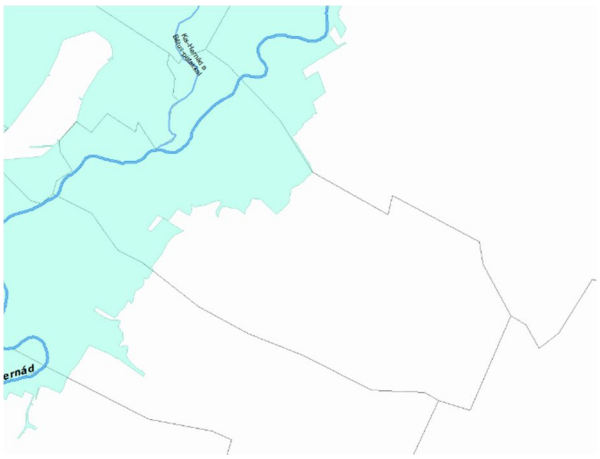

Az igazgatási terület Ny-i része a Hernád nagyvízi medre

Az országos ökológiai hálózat települést érintő területei:

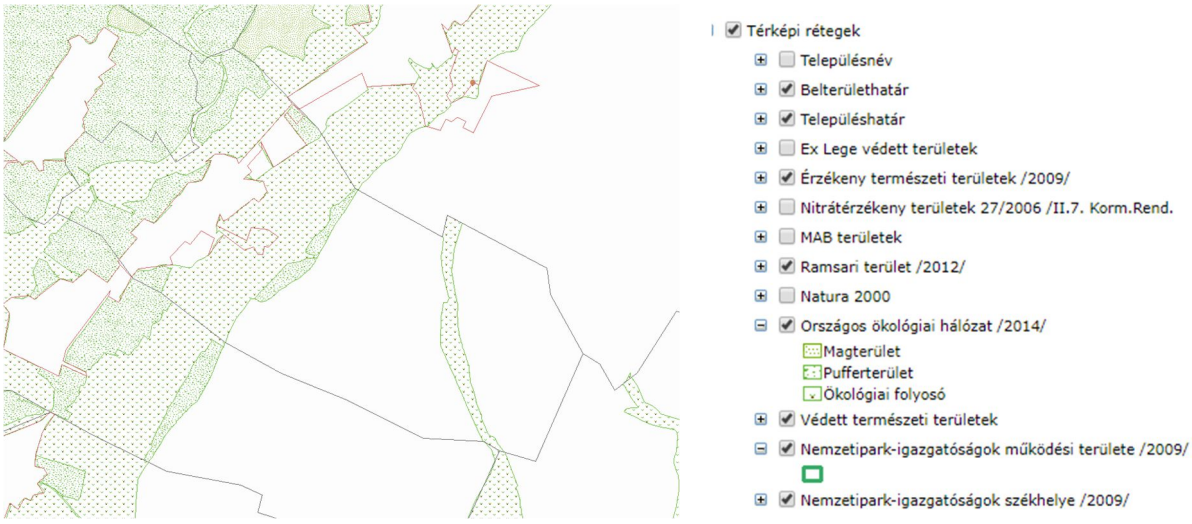

az országos ökológiai hálózat települést érintő területei (magterület, ökológiai folyosó)

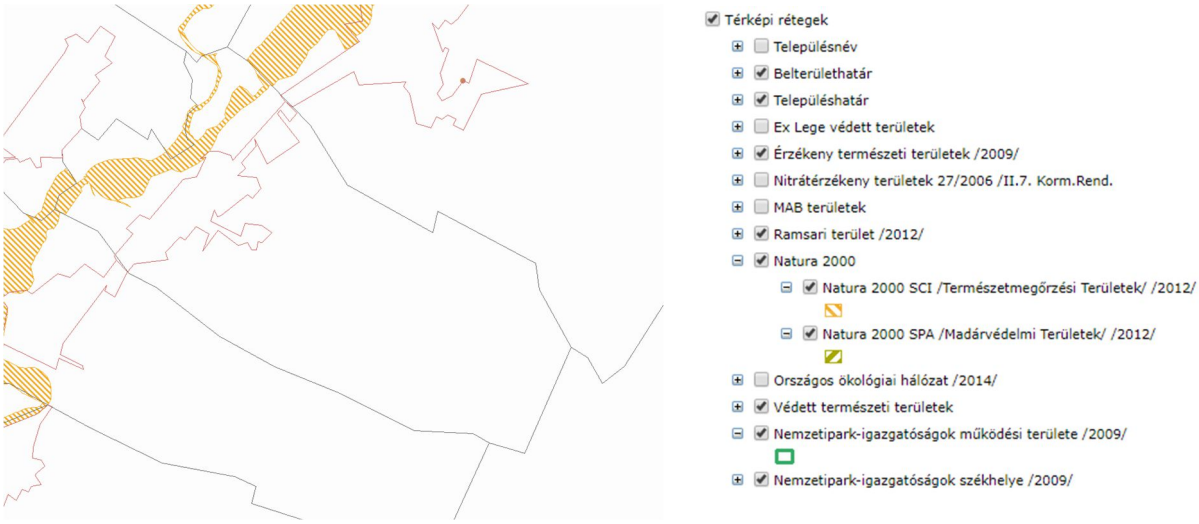

Natura 2000 SCI (természetmegőrzési) települést érintő területei

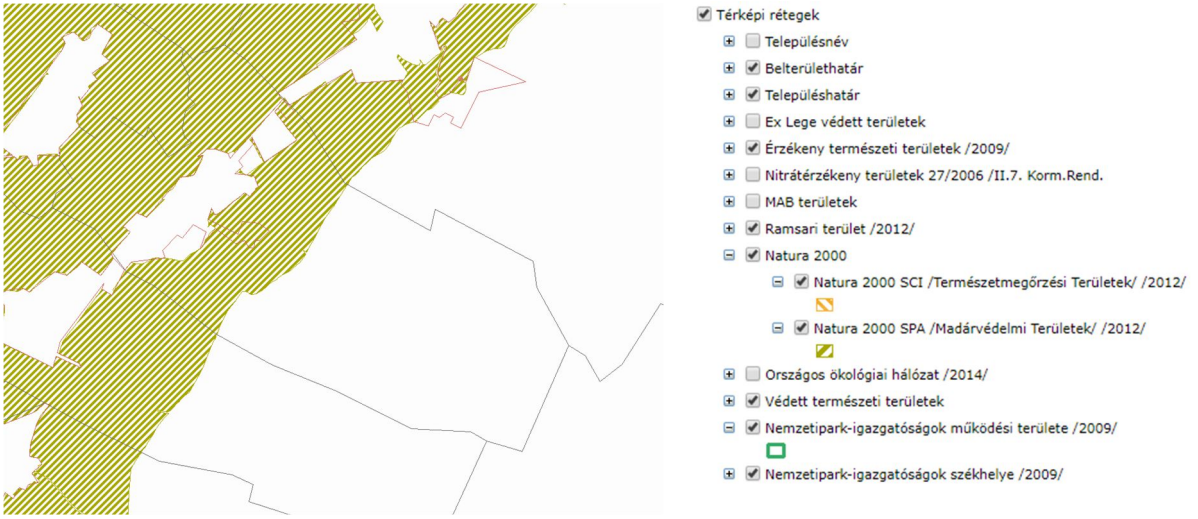

Natura 2000 SPA (madárvédelem) települést érintő területei

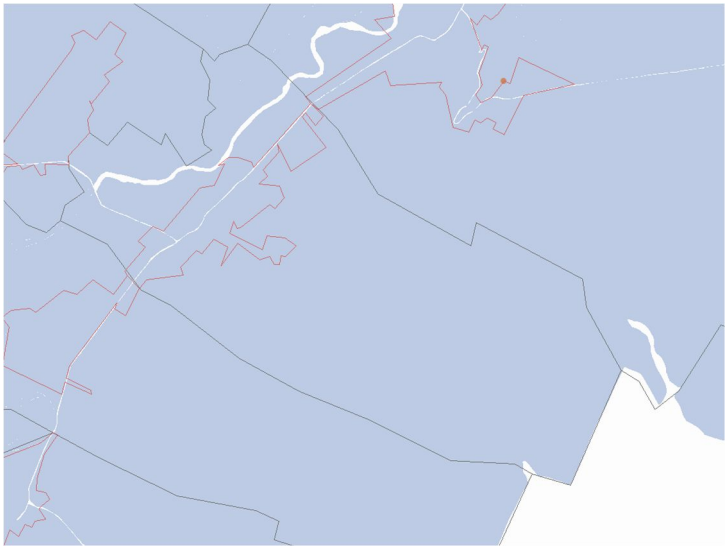

nitrátérzékeny területek

erdőterületek

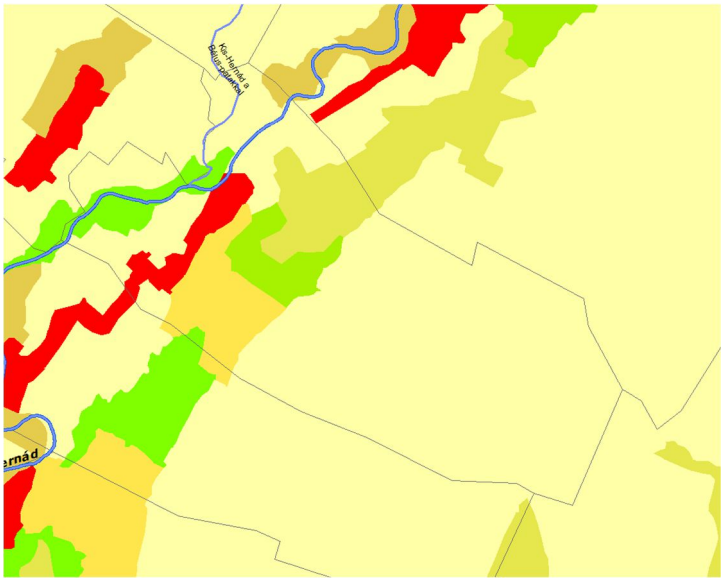

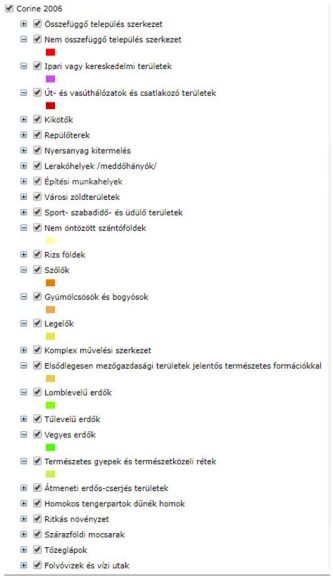

tájhasználati jellemzők napjainkban

2./ A település szerkezete:

Hernádkércs Abaúj vármegye déli részén Encs és Szikszó között található.

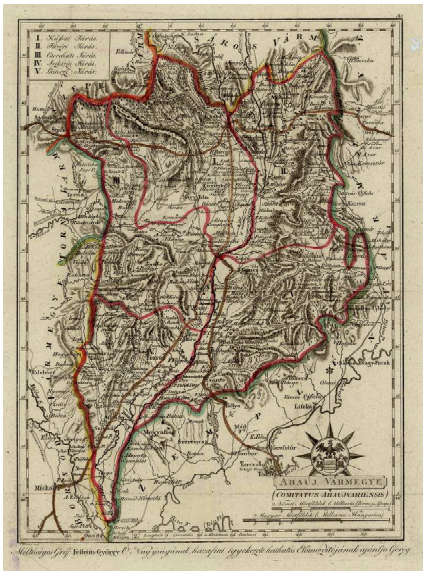

Abaúj vármegye térképe 1810-ből

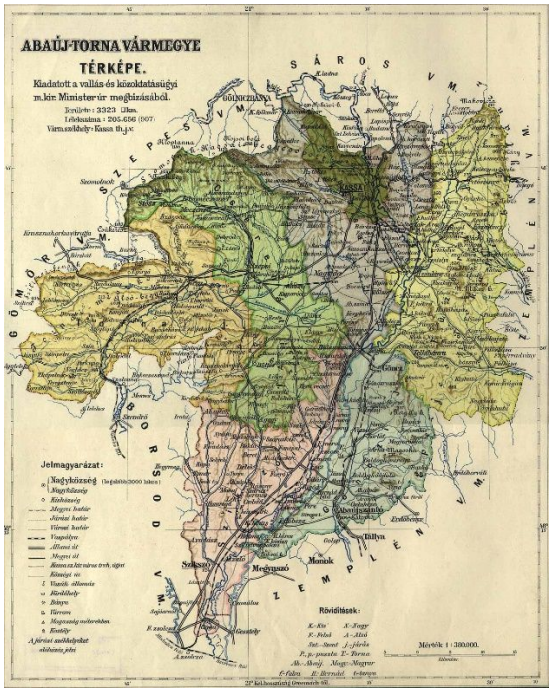

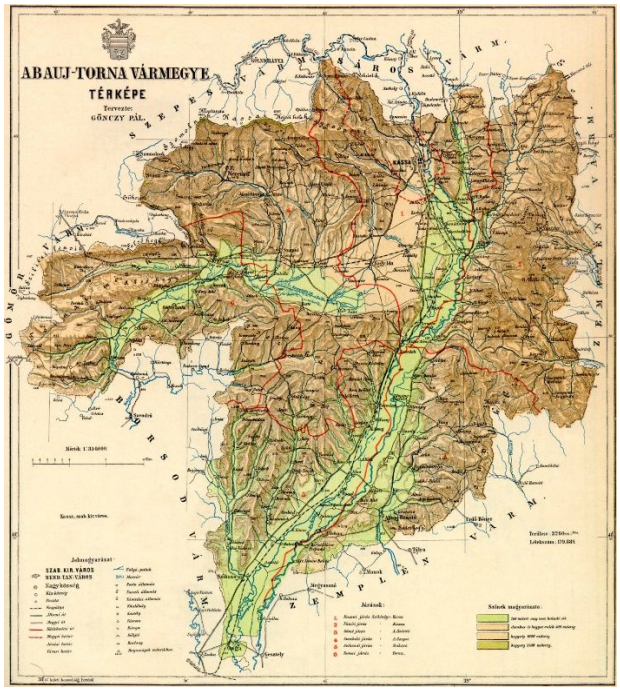

Abaúj-Torna vármegye közigazgatási rendszere, földrajzi környezete 1913-ból
Hernádkércs településszerkezeti változását a katonai felmérések jól mutatják

az I. katonai felmérés 1763-1787

a II. katonai felmérés 1806-1869

a III. katonai felmérés 1869-1887

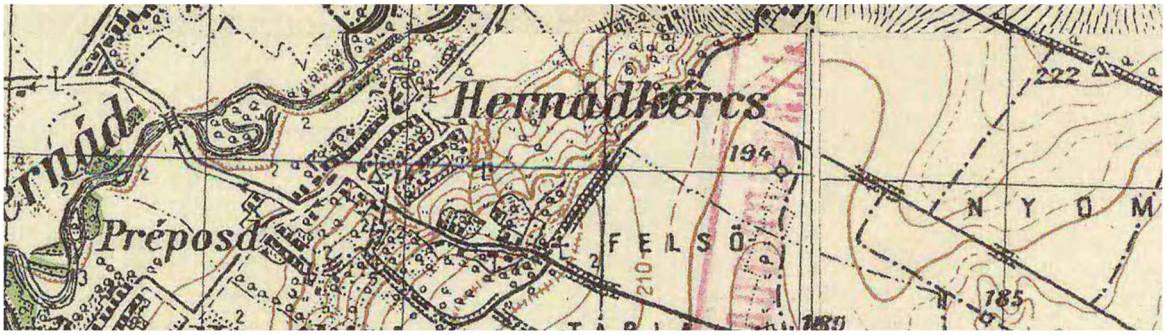

a IV. katonai felmérés 1941-ben

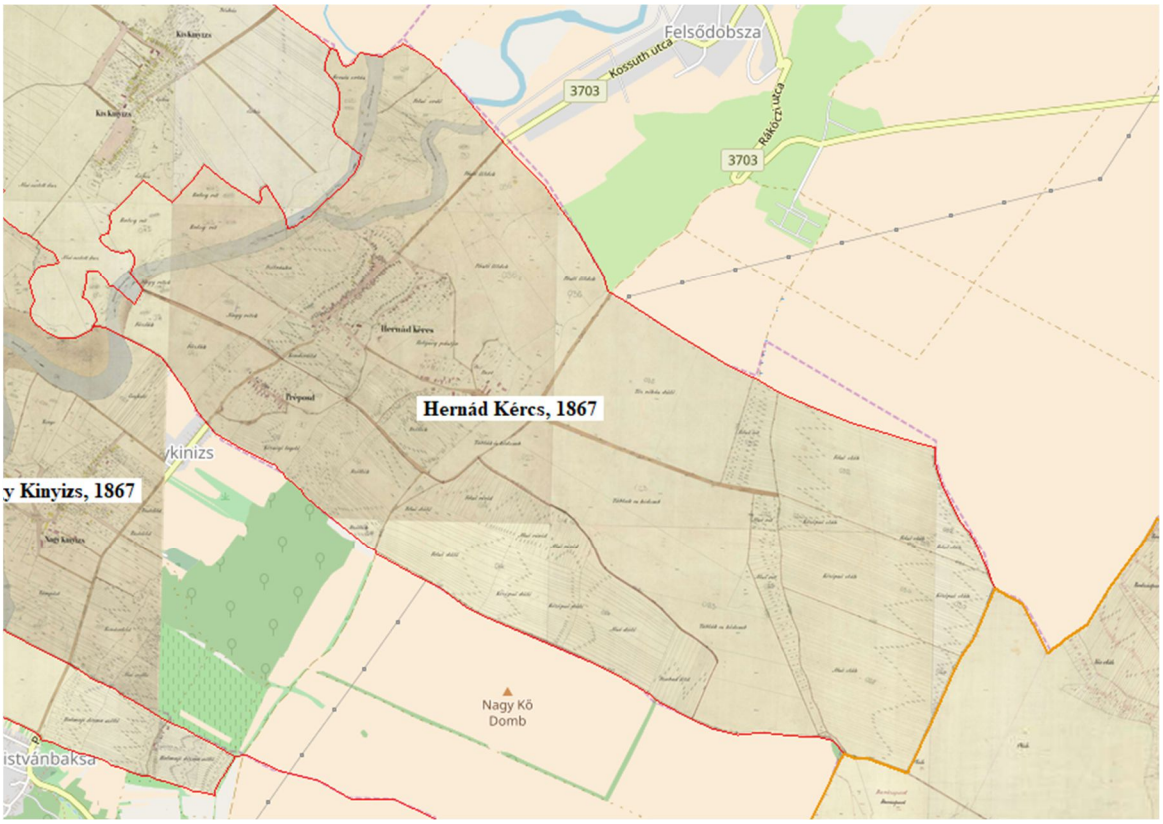

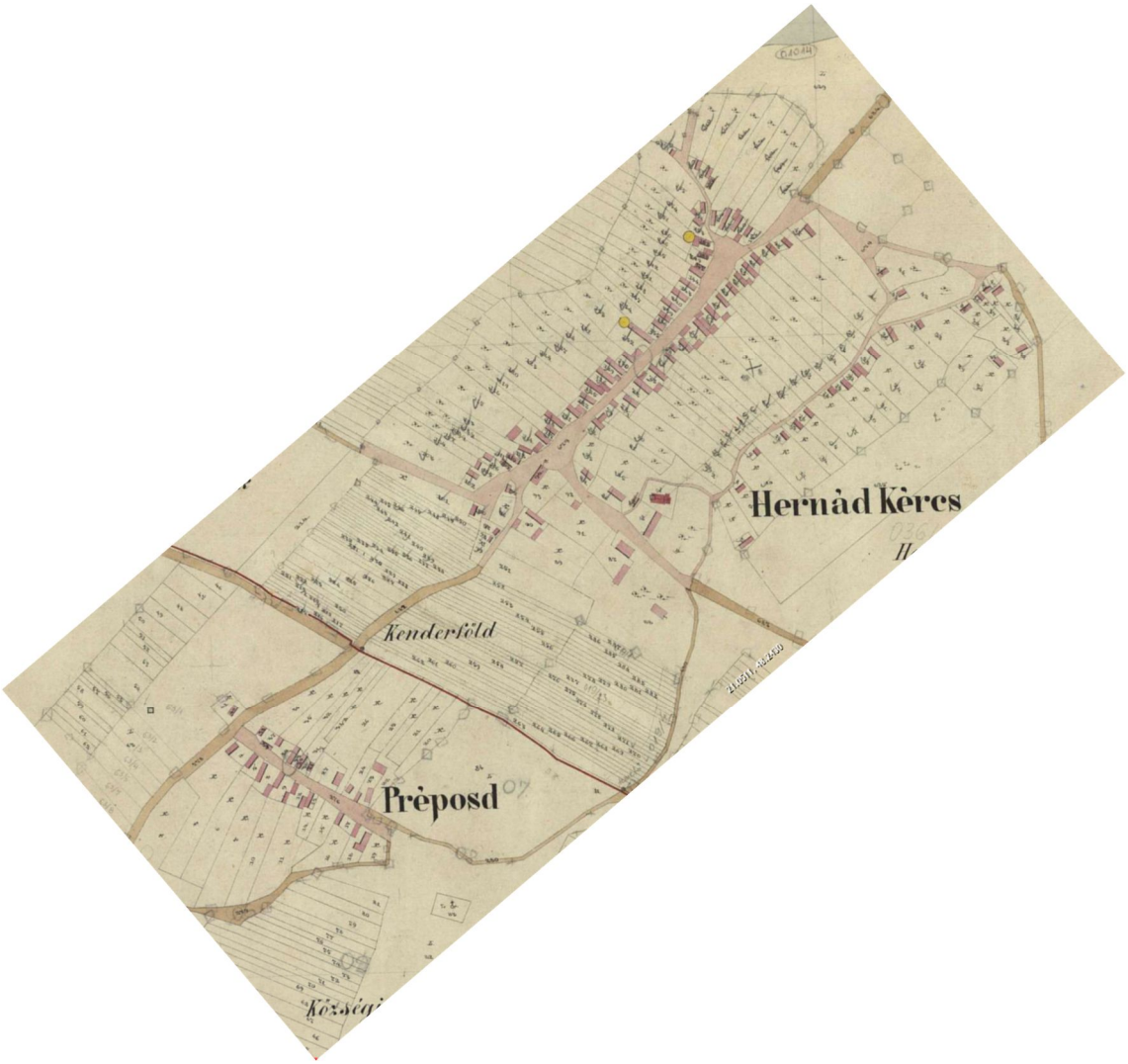

A település igazgatási és beltrülete1867-ben

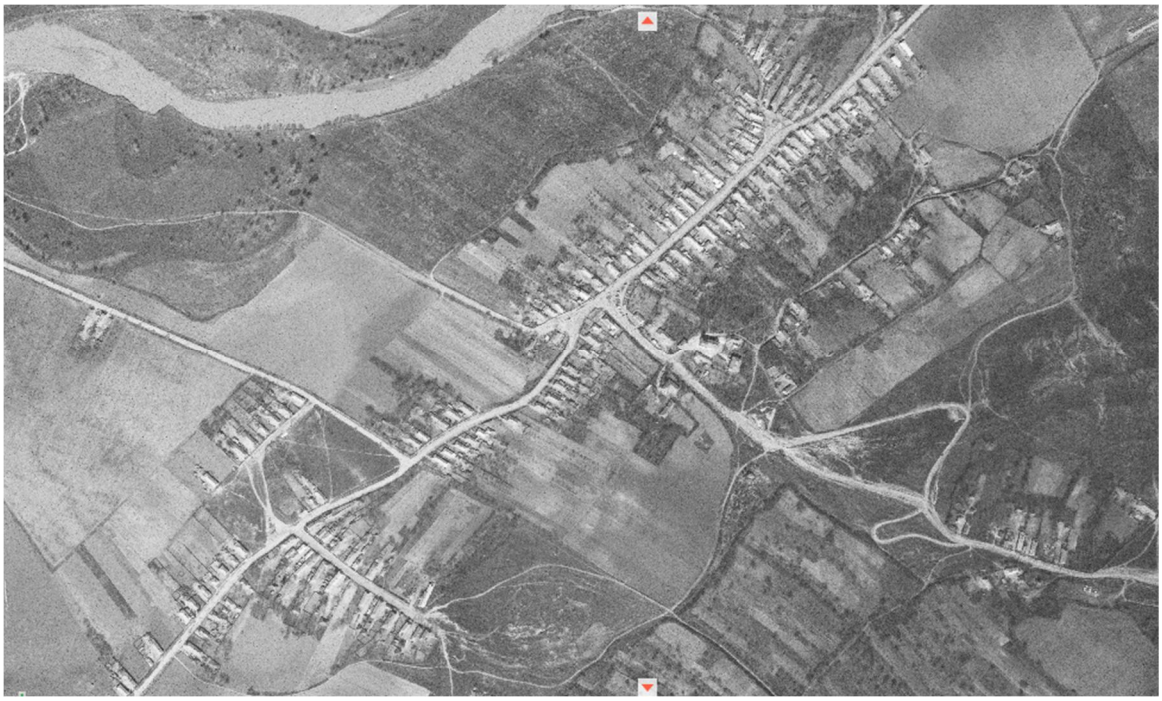

légifotó, 1964. április 17.

A település szerkezete a múlt század közepéig Sajó-Hernádvidéki halmazfalu (Prinz Gyula dr.: Magyarország településformái 1922).

A település történeti szerkezete már az I. katonai felmérés időszakában kialakult és napjainkig szinte változatlan formában őrizte meg az egyutcás utífalu jellegét, fésűs beépítésű, soros udvar rendezéssel kialakult területét. A település történeti főutcája előbb a Bársonyos csatorna vonaláig, majd az Ady E. u. induló szakasza, később a Rákóczi F. u. teljes hosszában, illetőleg az Ady E. u. meghosszabbításával annak két oldalán az előzőek szerinti beépítési jellemzőkkel fejlődött. A világháború után a Bársonyos csatorna és a vasútvonal közötti jellemzően a kornak megfelelő előkerttel telepített lakóépületekkel beépített falusisas jellegű lakóterület alakult ki. A településben a lakóterületek folyamatos átalakulása tapasztalható, ennek ellenére a hagyományos építészeti megjelenés több helyen fennmaradt.

A település mai szerkezete légifotón

3./ A település területeinek tagolódása karakter területekre:

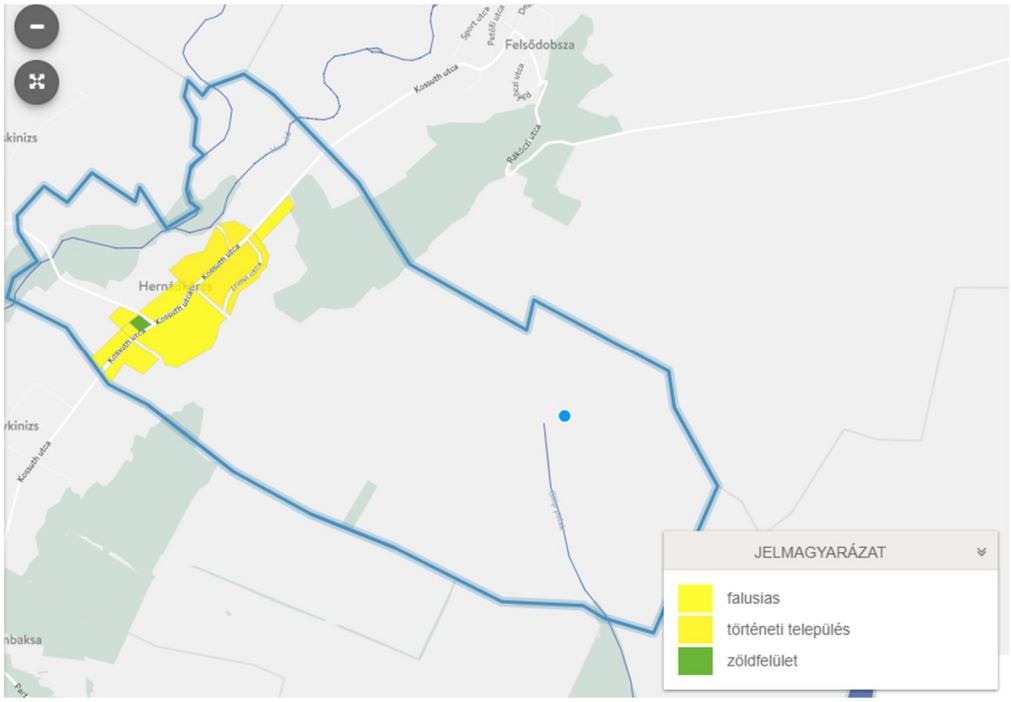

Hernádkércs igazgatási és belterülete

Hernádkércs belterület karakterterületei

Karakter területek:

a./ Hernádkércs történeti településmagja és falusias lakóterület
b./ átalakuló falusias karakterű lakóterületek
c./ zöldfelületek, zöldterületi intézmények

a./ Hernádkércs történeti településmagja és falusias lakóterületei

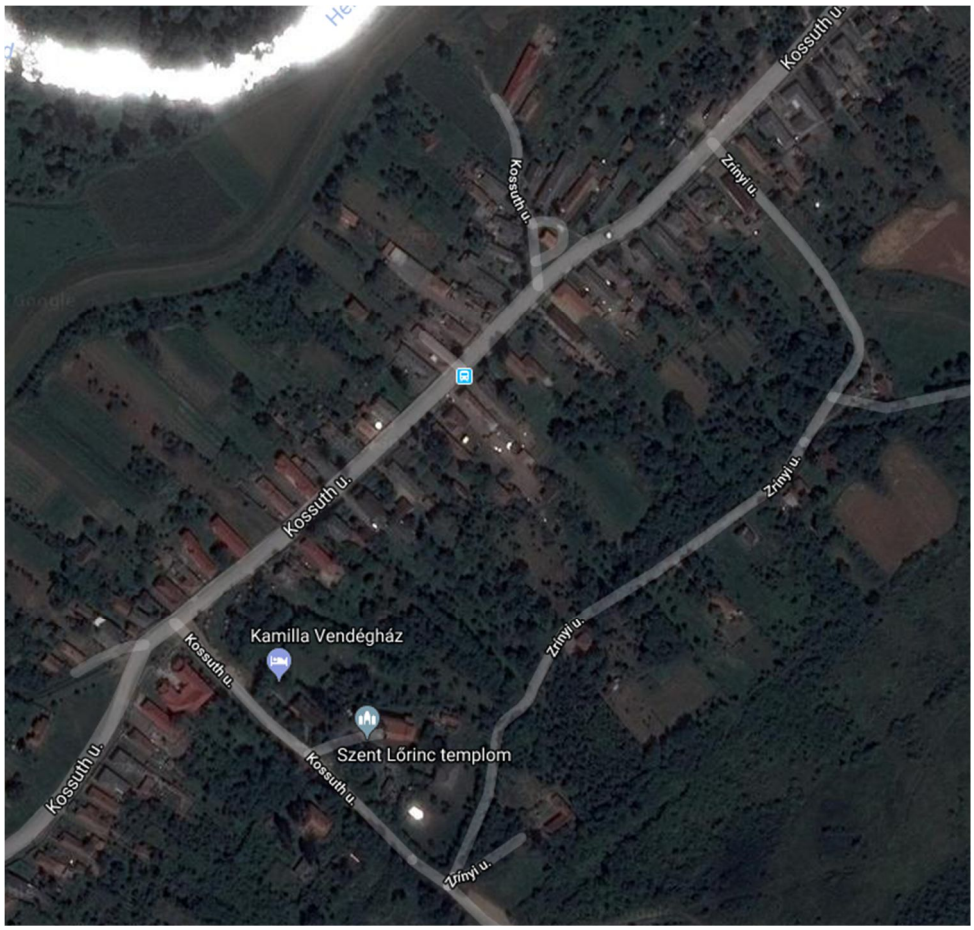

a település történelmi szerkezete

A település történeti szerkezete a Kossuth L. u. ÉK-i szakaszának kétoldali beépítése a mai Polgármesteri hivatal és a Zrínyi út közötti szakaszon. A beépítés jellemzője a földszintes, hosszúházas, oldal, ritkábban oldal,- és homloktornácos kontyolt nyeregtetős lakóépület előkerttel, fésűs beépítéssel kialakult lakóterület, jellemzően soros udvarrendezés szerint.

A történeti település hagyományos hosszúházas beépítéssel

Hernádkércs, Kossuth L. u. 51.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 28.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 26.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 20.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 7.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 9.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 3.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 20.

A történeti település intézményei:

római katolikus templom és környezete

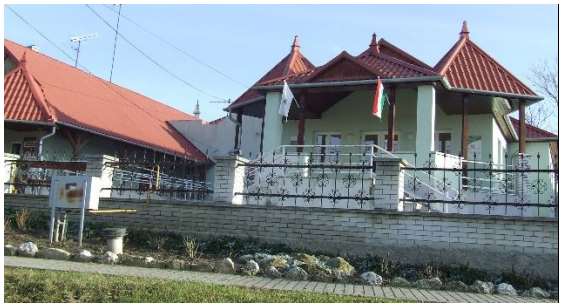

Hernádkércs, Polgármesteri Hivatal

Hernádkércs, Kossuth u. 56 panzió

Hernádkércs, Kamilla panzió

A történeti település közterei:

Köztéri műalkotások

Térbővület a Kossuth úton

A pincesor

igényes közterületi részlet a történelmi településrészen

A történeti település temetője:

Temetőkápolna, értékes temetői részlet

temetői kereszt és íremlékek

b./ Falusias karakterű további beépítések (átalakuló területek)

A település történelem során kialakult beépítésének folyamatos átalakulásával találkozunk. A kialakult telekszerkezet megtartása mellett az épületállomány jelentős mértékben átalakult, kibővül, vagy új beépítéssel a korábbitól eltérő, a mindenkori építészeti igénynek megfelelő új arculat jelenik meg. Az átalakulás különösen a XX. század második felétől figyelhető meg.

A Kossuth u. Felsődobsza és Nagykinizs felőli végein a mai kor épületkarakterei jelennek meg

A történelmi település mellett fejlődött településszerkezet hagyományos építészeti karaktere:

Épületek az egykori Préposd területén

Hernádkércs, Petőfi S. u. 21.

Hernádkércs, Petőfi S. u. 19.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 106.

Hernádkércs, Kossuth L. 87.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 102.

Hernádkércs, Kossuth L. 86.

Hernádkércs, Kossuth L. u. 84.

Hernádkércs, Kossuth L. 78.

Ináncs, Petőfi S. u. 5.

Ináncs, Petőfi S. u. 9.

Átalakoló falusias építészeti karakter:

Hernádkércs, a Kossuth u. Felsődobsza felé vezető szakaszának új beépítése

Hernádkércs, a Kossuth u. Nagykinizs felé vezető szakaszának új beépítése

Hernádkércs, a Kossuth u. Nagykinizs felé vezető szakaszának átalakuló beépítése

Az átalakuló falusias településrész intézményei:

Hernádkércs orvosi rendelő

Hernádkércs sportöltöző és játszótér a sportpálya területén

c./ zöldterületek, zöldfelületek:

A település zöldterületei az értékesnek mondható temetők területe, és a sportpálya, valamint az utak melletti több helyen igényesen kialakított zöldsáv.

A település területén keresztény vallásai szimbólumok nagyszámban találhatók.

falfülke Mária szoborral Hernádkércs, Kossuth u. 59. Hernádkércs, temeződomn Hernádkércs, Kossuth u. 65.

Hernádkércs, Kossuth u. Hernádkércs, Kossuth u. 14. Hernádkércs, Rákóczi u.

4./ Értékek:

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (Kr.) 2. § 9a. pontja szerint:

„9a. *településkarakter:* az épített és a természeti környezet településképi jellemzőinek összessége, így a természetes környezet, a település megjelenése a tájban, a településszerkezet, a jellegzetes épülettípus, a tömegformálás, a homlokzati kialakítás, az anyaghasználat és növényzet”

(Kr.) 2. § 9b. pontja szerint:

„9b. *településkép:* a település vagy településrész épített és természeti környezetének vizuális megjelenése”

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény szerint a településkép védelme

„… a település vagy településrész jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatának és szerkezetének – az építészeti, táji érték és az örökségvédelem figyelembevételével történő – megőrzését vagy kialakítását jelenti.”

(Kr.) 2. § 9c. pontja szerint:

„9c. *településképi szempontból meghatározó terület:* jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatot, településkaraktert hordozó vagy meghatározó település, vagy egy település ilyen jellemzőkkel bíró lehatárolható településrésze”

A fogalommagyarázatot kiegészítve településképnek tekintjük azt a látványt, amelyet a település felé tekintve a domborzat, az épületek és a növényzet összessége ad ki. A településkép nem állandó, külső tényezők (pl. évszakok) és a lakosok folyamatosan alakíthatják, változtathatják akár kedvező, akár kedvezőtlen irányba.

Településképi szempontból meghatározó terület három különböző lehatárolás halmazaként fogható fel:

a./ A meghatározó területek közé elsősorban be kell sorolni valamennyi művi és természeti értéket, amely védettsége okán olyan minőséget hordoz, amely miatt méltán tartható meghatározónak. A műemléki, régészeti értékek mellett a természeti elemek alkotják ezt a kategóriát, amely területeket a településkép védelméről szóló 2016. évi LXIV. törvény településképi szempontból kiemelt területként definiál.

b./ A történeti települési terület, amely a Második Katonai Felmérés térképein már települési térségként jelenik meg. Ez képviseli azt a településmagot, amely köré a mai település kiépült, ennek szerkezete mutat hagyományos utcavonalak közé szerveződő tömbstruktúrát, melyen belül az egykori telekszerkezet is kirajzolódik. Magyarországi viszonylatban településeink döntő többségénél ez az alap ma is kimutatható.

c./ A harmadik szint egy településen áthaladó szemszögéből vizsgálja a látványt. Ami számára feltárul, azt azonosítja a településsel. Kiemelt szerepet kapnak a látványban az ún. településkapuk. Ezek azok a pontok, ahol a települési szövetbe belép a látogató, és a váltás nyomán az első benyomásokat megszerzi. Attól függően, hogy gépkocsival, gyalog, kerékpárral, vonattal, vagy hajóval érkezünk, másmás szerepe van a vonal-mentiségnek és a pontszerűségnek. Míg a vonattal érkező számára csak az állomáson tudatosul, hogy megérkezett, addig a személygépkocsival utazó már a település táblától kezdve tisztában van azzal, hogy hol jár. A közismert településekről az ember fejében él egy kép, amelyik a látnivalókat mutatja, a település azonban nem csak ebből áll. A látnivalók által ismert képet árnyalja az út során megszerzett ismeret, ami a települést éppúgy meghatározza, mint védett értékei. Kitüntetett szerepe van tehát az áthaladók útvonalainak, és ezért kell ezekre, az utakat szegélyező ingatlanok arculatára odafigyelni.

I./ TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK

A településképi szempontból meghatározó építészeti értékeket a régészeti lelőhelyek mellett a helyi művi értékek és a történelmi múltjuk vagy térbeli elhelyezkedésük folytán kiemelkedő területek alkotják.

a./ műemlékek

- Hernádkércs, Kossuth u. 64. 1. hrsz. rk. templom

azonosító: 2806
műemléki törzsszám: 1078

b./ Műemléki környezet:

település neve	helyrajzi szám	védettség jogi jellege	Törzsszám [Azonosító]	védett örökségi érték neve
Hernádkércs	1	műemlék	1076 [2804]	Ref. templom
Hernádkércs	2	műemléki környezet	1076 [22830]	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
Hernádkércs	204	műemléki környezet	1076 [22830]	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
Hernádkércs	53	műemléki környezet	1076 [22830]	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
Hernádkércs	54	műemléki környezet	1076 [22830]	Ref. templom ex-lege műemléki környezete
Hernádkércs	55	műemléki környezet	1076 [22830]	Ref. templom ex-lege műemléki környezete

c./ Régészeti lelőhelyek:

település neve	helyrajzi szám	védettség jogi jellege	Törzsszám [Azonosító]	védett örökségi érték neve
Hernádkércs	02/18	régészeti lelőhely	78463	Béke Tsz.
Hernádkércs	02/19	régészeti lelőhely	78463	Béke Tsz.
Hernádkércs	02/20	régészeti lelőhely	78463	Béke Tsz.

d./ Tájértékek:

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 6. § (3) bekezdése szerint „egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van”

A definíció lényeges eleme, hogy mind a természeti jellegű, mind az emberi tevékenységgel létrehozott (művi vagy épített) tájalkotó elemek is egyedi tájértéknek minősíthető.

Az Aggteleki Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján nyilvántartott tájértékek:

- Hernádkércs, Kossuth u. 5 lakóház
- Síremlék a Kossuth utca végén álló temetőnél
- Síremlék az Alsó-tábla dűlő és a Felső-tábla dűlő határán, a magaspart peremén, földutak kereszteződésében.
- Feszület a Kossuth u. 59. számú ház udvarában.
- Pincesor a Kossuth u. 59. számú házzal szemben

Az Egyedi tájértékek kataszterezését rögzítő MSZ 20381: 2009 szabvány az egyedi tájértékeket az alábbi három főtípusba sorolja:

1./ kultúrtörténeti egyedi tájértékek;
- Településsel (közlekedéssel, termeléssel, egyéb emberi tevékenységgel) kapcsolatos egyedi tájérték
- Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás
- Kastély, kúria

2./ természeti egyedi tájértékek;

3./ tájképi egyedi tájértékek.

II./ Kultúrtörténeti egyedi tájértékek:

II.1/ Helyi építészeti értékek:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII törvény 57. § (1) bekezdése alapján:

„57. § (1) Az építészeti örökségnek azok az elemei, amelyek értékük alapján a 56. § szerint nem részesülnek országos egyedi műemléki védelemben, de a sajátos megjelenésüknél, jellegzetességüknél, településképi vagy településszerkezeti értéküknél fogva a térség, illetőleg a település szempontjából kiemelkedőek, hagyományt őriznek, az ott élt emberek és közösségek munkáját és kultúráját híven tükrözik, a helyi építészeti örökség részét képezik.”

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (Kr.) 2. § 2a. pontja szerint:

„2a. *helyi építészeti örökség:* a település múltja szempontjából meghatározó építészeti örökség”

A./ Helyi településszerkezeti értékek:

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 496/2016. (XII. 28.) Kormányrendelet (R.) 68. § (2) bekezdés c) pontja szerint:

„(2) c) Az örökségvédelmi hatástanulmány kidolgozása során településképi rendelet helyi védelmi előírásainak meghatározásához a 12. melléklet 1. pont d) alpontjában meghatározott értékleltárt teljeskörűen a tervezés alá vont terület és a tervezett rendezési cél által megkövetelt mértékben kell elkészíteni.”

A R. 12. melléklet 2.d) pontja szerint:

„2.d) A helyi építészeti örökség települési értékleltára, amely értékkataszterben az önkormányzati főépítész által meghatározottak szerint tartalmazza a helyi építészeti örökség országos vagy helyi védelemre méltó elemeit:

da) településszerkezetet, (a település területén megtalálható fő elemek és funkciók, azok morfológiája (kompakt, vagy szétterült, egy- vagy többközpontú), az

egyes területek kor szerinti tagoltsága (középkori, háború utáni stb.), a fontosabb funkciók (kereskedelmi, lakás, ipari, rekreációs stb.), társadalmi eloszlás és szerveződés (szegény és elhagyott területek, dzsentrifikált területek, stb. területek), valamint a közlekedési és kommunikációs tengelyek főbb jellemzői szerint (úthálózat, tömegközlekedési rendszer)

db) telekstruktúrát és az utcavonal-vezetést, (A történeti településszerkezet történeti utcahálózatával meghatározott, vagy külterületi megőrződött telekformák rendszere, amely meghatározó a település morfológiai megjelenésében)

dc) utcaképet vagy utcakép részletet,

dd) településkarakter elemeket, (a településre, illetve annak bizonyos részeire tipikusan jellemző úthálózat és térformáció szövevény, telekszerkezet, beépítési mód, térbeliség – morfológiai sajátosságok – együtthatásaként megjelenő sajátos jelleg, mely az idő folyamán folyamatos kiegészítések egymásra rétegződésével formálódott, alakult, s jött létre)

de) építményrészletet vagy az alkalmazott anyaghasználatot, tömegformálást, homlokzati kialakítást,

df) táj- és kertépítészeti alkotást, egyedi tájértéket, növényzetet,

dg) szobrot, képzőművészeti alkotást, utcabútort.”

B. / Helyi egyedi értékek:

Hernádkércs az alábbiak szerint olyan helyi értékkel rendelkezik, mely a településképet meghatározza, a településnek egyedi karaktert ad.

a./ területi védelem

- a történeti településrész egyutcás soros elrendezésű fésűs beépítésű területe a Kossuth L. u. Rákóczi F. u. Kis-Hernád közti szakasza, valamint a Rákóczi F. u. induló szakasza, a rk. templom környezete.

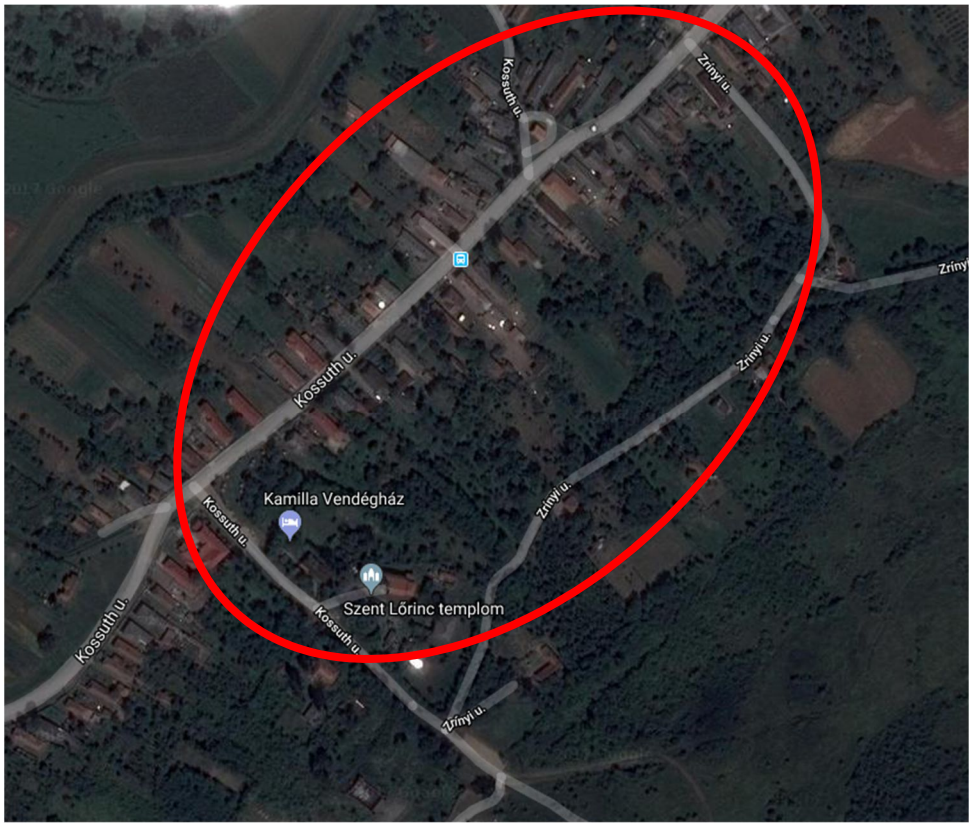

Hernádkércs helyi területi védelemre tervezett történeti településrésze

b./ utcaképi védelem

- Utcaképi védelem fenntartása indokolt a fenti útszakaszokon, valamint a 3704-es és 3727-es számú országos mellékút belterületi szakaszán a Kossuth és Rákóczi utak mindkét oldali beépítése mentén.
- Utcaképi védelmet kell fenntartani a Kossuth u. Polgármesteri Hivatal és a rk. templom közötti útszakaszon.

c./ helyi védelemre javasolt egyedi tájértékek:

Hernádkércs, Kossuth u. 85.

Hernádkércs Kossuth úti temető kápolna és ez előtte lévő kereszt a temető

A temetőkápolna melletti sírterület és a régi síremlékek

Egyedi védelem egyéb értékei:

- a település területén lévő valamennyi keresztény szímbólum, emléktábla és műalkotás

d./ természeti értékek:

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása szerint Hernádkércs az alábbi táji és természetvédelmi értékekkel érintett:

Natura 2000 SCI (különleges természetmegőrzési) terület

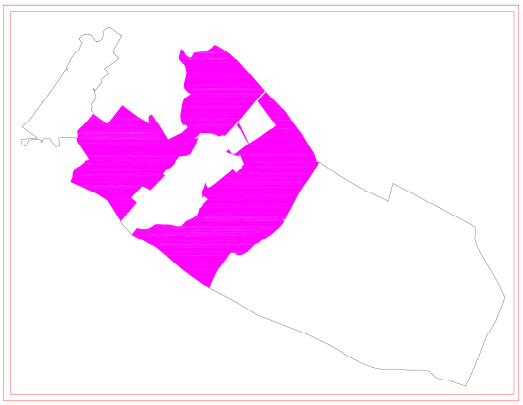

Natura 2000 SPA (madárvédelmi) terület

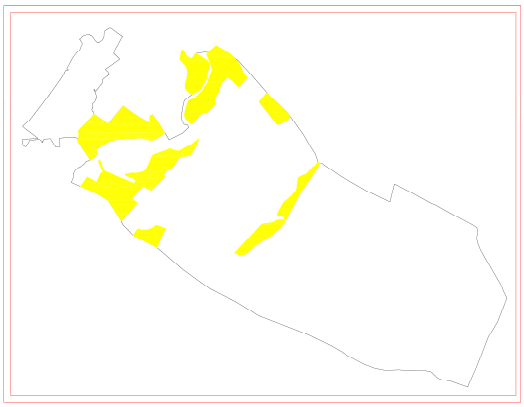

ökológiai hálózat területe

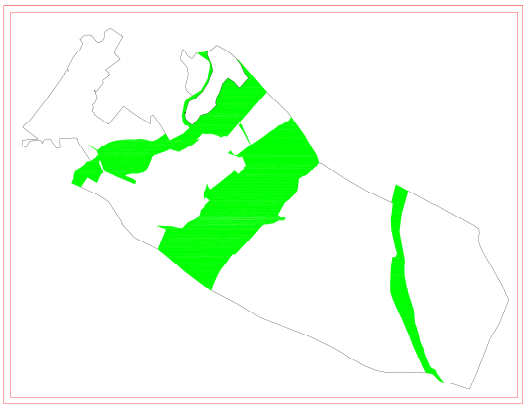

Ökológiai folyosó területe

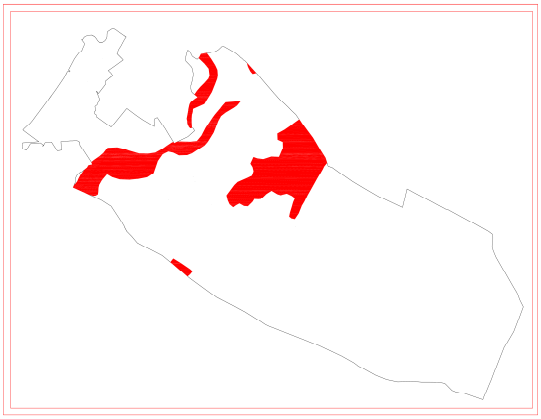

Tervezett természeti területek

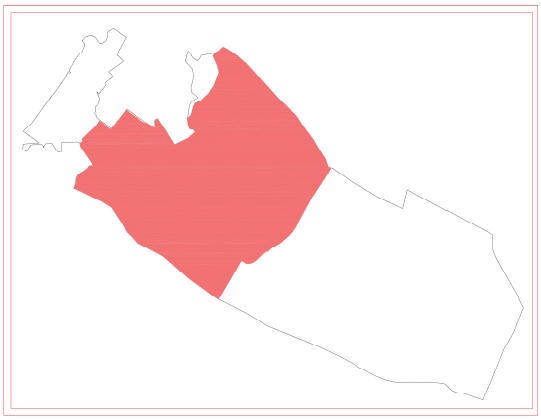

Tájképvédelmi terület

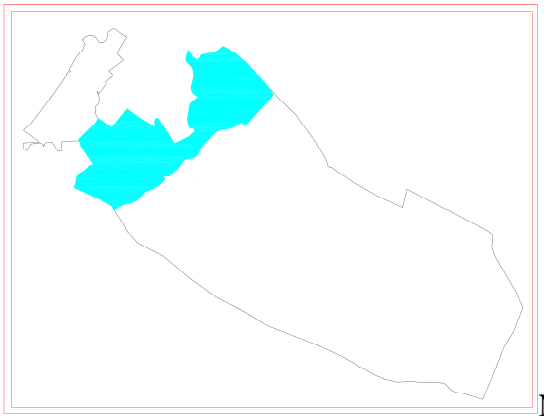

Nagyvízi meder területe

5./ HERNÁDKÉRCS TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL KIEMELKEDŐ TERÜLETEI

a) Helyi értékvédelmi területek
b) Helyi egyedi építészei értékvédelemmel védett épületek
c) A műemlékek területe és a műemléki környezet
d) A régészeti érdekű területek
e) A természeti környezet településképi szempontból kiemelt területei:

6./ AJÁNLÁSOK:

ÁLTALÁNOS ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁS

A település egész területére vonatozó általános építészeti ajánlásokat mutatja be ez a fejezet, melyek jellemzően meghatározzák a településképet

- Új épület építése, vagy meglévő épület átalakítása, bővítése esetén igazodni kell a kialakult településszerkezethez és az adott területen lévő építészeti karakterhez.
- Védelemmel érintett területeken a meglévő építményeket fenntartani, bővíteni, átalakítani, valamint új építményeket létesíteni, csak a meglévő építményekkel összehangoltan, a jellegzetes településkép, valamint az épített és természetes környezet megjelenését megőrző és azt fejlesztő módon lehet. Az illeszkedés szempontjából az
- épületek fő tömeg- és tetőformája, külső homlokzata, az alkalmazott anyag, azok színe, felületképzése meghatározó jelentőségű
- Meglévő épületek átalakítása, bővítése esetén az új épületrészeknek a meglévő épülethez való illeszkedése az architektúra, anyaghasználat és részletképzés tekintetében egyaránt kötelező.
- Építmények elhelyezésénél törekedni kell a lehető legnagyobb összefüggő zöldfelület kialakítására.
- A település sziluettjének védelme érdekében a település bármely területén, ahol a jellemző települési karaktertől eltérő szintszámú épület vagy eltérő magasságú építmény megvalósítását tervezik, hatásvizsgálati tanulmány és településképi vizsgálat szükséges
- Homlokzati felületképzés esetén kerülendők a harsány, földszínektől és pasztell földszínektől eltérő színezés, valamint a teljes homlokzaton megjelenőreklám célú falfestés

- Új tetőzet kialakításánál, a gazdasági területek kivételével kerülendők a harsány, természetes fedési módoktól eltérő színű és anyaghasználatú technológiák alkalmazása (pl.: műanyag hullámpala, felületkezelés nélküli fémtető).

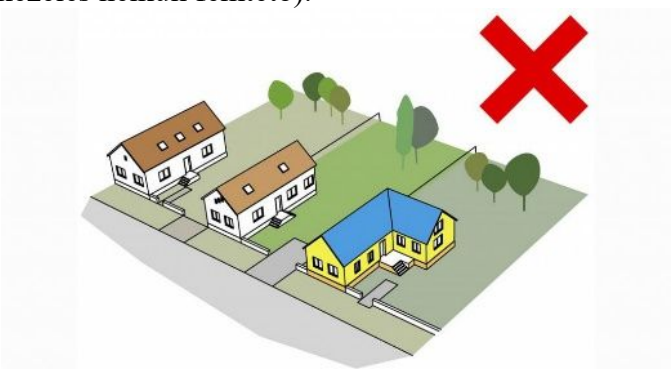

- Utcai kerítés kialakításánál törekedni kell az áttört felületek látványának biztosítására.

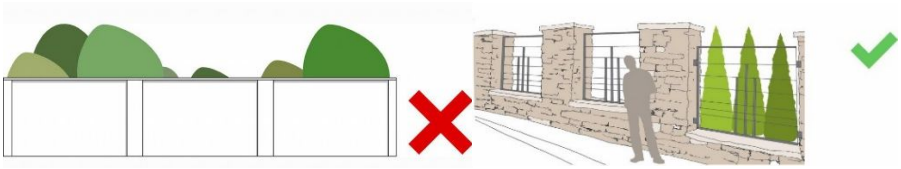

- A fényszennyezés megakadályozása, valamint a kellemes fényérzet érdekében törekedni kell a 3000K színhőmérsékleti érték alatti fényforrások alkalmazására a kültéri világítás esetén.
- Fényforrások elhelyezése és tervezése esetén kerülendő a felfelé irányuló fény alkalmazása, talajszintbe épített fényvetők telepítése nem javasolt.
- Szellőzőt és klímaberendezést a településképi szempontból meghatározó és egyedi védelem esetén, utcafronti homlokzatra elhelyezni nem ajánlott

- Homlokzati nyílászárók cseréje esetén, az épület homlokzatán alkalmazott nyílászárók színét és jellemző osztását szükséges megtartani, kivéve, ha a homlokzaton minden nyílászárót egyidejűleg kicserélnek

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- Az illeszkedés teljesülése kifejezetten a zártsorú és ikres beépítés esetén különösen jelentős, új beépítés, bővítés, felújítás során az alábbi építészeti elemek egymáshoz való illeszkedésének vizsgálata javasolt:
    - a párkány magassága, kiülése, folyamatossága,

    - a tetőidom formája, a tető hajlásszöge,

    - a tetőfelépítmények jellege, aránya,

- a homlokzatok vonalvezetése, plasztikussága, architektúrája,
- a tömegképzés jellege,

- a nyílások arányrendszere, a teljes homlokzatfelülethez való viszonya tekintetében

- A magastető ráépítésekor az alábbi ajánlások betartása szükséges:
  - az épületek meglévő homlokzatmagasságát csak a tetőtér beépítésnél megenge-
  - dett mértékben, legfeljebb 1,5 méter magassággal ajánlott növelni,
  - magastető ráépítés és beépítés a legfeljebb kétszintes épület magasságig javasolt, amennyiben hasznos szint létesül, építése egységes, teljes épületegyüttest magába foglaló módon történjen,
  - emeletráépítés engedélyezése többlakásos lakóépületen nem ajánlott,
  - önálló álló tetőablak építése nem javasolt, helyette a homlokzattal egybeépített, a homlokzatszélesség 1/3 részét meg nem haladó tetőfelépítmény létesíthető, melynek magassága nem haladja meg az emeletmagasság mértékét,

  - a tetőterek összekapcsolása az alattuk lévő szintekkel lehetséges,
  - tetőtér beépítés esetén maximum 2 önálló rendeltetési egység építése ajánlott,
  - a kialakítandó tető hajlásszöge a 45°-ot meghaladóan nem javasolt,

  - alacsony hajlásszögű (15° alatti) tetőszerkezet építése, vízszigetelési problémák megelőzése érdekében nem javasolt,

- Önálló pavilon (sem könnyűszerkezetes, sem szilárd építőanyagokkal épített) elhelyezése nem ajánlott.
- A közterületi terv készítésekor az alábbi szempontok figyelembevétele szükséges:
  - a területen csak a környezetbe illő, stílusban nem idegen elemek, és építmények elhelyezése támogatott,
  - a burkolt felületek kialakításánál kombinált burkolatfelületek megjelenése is támogatható (aszfalt, beton, kis-elemes, nagy-elemes beton),
  - szükséges, hogy a mikroarchitektúra elemei és az utcabútorok egy területegységen belül egy tárgy-együttest alkossanak,
  - a védett területeken a stíluskeveredés, az épített környezethez és a terek, közterületek karakteréhez nem illő tárgyak elhelyezése kerülendő,
  - új építmények építése, meglévő épületek héjazatának felújítása, cseréje során nem kerülendő a hullámpala, cserepeslemez, trapézlemez valamint a bitumenes hullám- és zsindelyfedés alkalmazása,
- Utcai kerítés kialakításánál törekedni kell az áttört felületek látványának biztosítására.

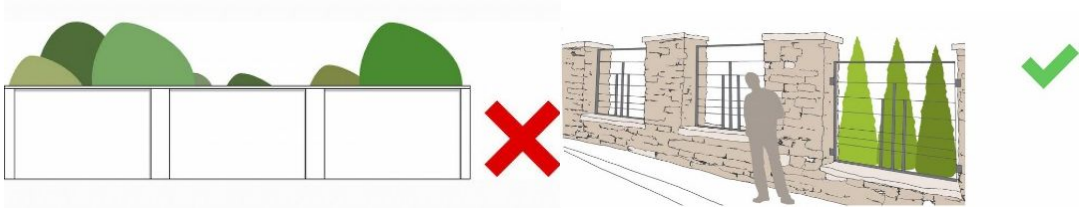

FALUSIAS KARAKTER

Jelen ajánlások csak a településképi szempontból meghatározó, kiemelt jelentőségű városi és települési utak melletti, ahhoz csatlakozó önálló falusias karakterű lakóterületek teleksoraira vonatkoznak.

KÖZTERÜLET

- Azokon a területeken, ahol jelenleg a gyalogos forgalom számára nincs kiépítve járda, javasolt a hiányzó járdaburkolatok legalább egyoldali kiépítése a biztonságos gyalogos közlekedés megvalósítása érdekében amennyiben ez fizikailag lehetséges.
- A kialakult közterületek és utcák fásított jellege megőrzendő, a mára beállt faállomány fokozott védelme és fejlesztése fontos településfejlesztési szempont kell legyen
- Utcai növénytelepítés a kialakult utcaképre tekintettel, a meglévő növényzet karakterét megőrizve történjen.
- Új utcák kialakítása során a zöldfelület-rendezését minden esetben biztosítani kell, legalább egyik oldalon fasor ültetése javasolt.

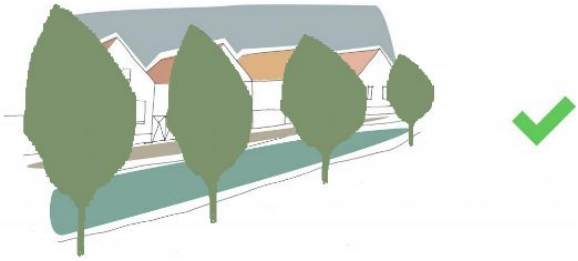

- A településképi szempontból meghatározó falusias karakterű területek településképi megjelenésének fejlesztése céljából utcafásítási program kidolgozása ajánlott.
- Közterületi burkolt autóbeállók, parkolóhelyek a zöldfelületek rovására történő további térnyerésének megakadályozása szükséges.

- Kerítés kialakításánál kerülendő a közterületek felőli tömör megjelenés, a kerítéselemek áttörtségét biztosítani szükséges.

ÉPÜLET

- A területre földszintes, tetőteres maximum Fsz+1 épületek jellemzőek az alacsony beépítési magasság megtartása javasolt.

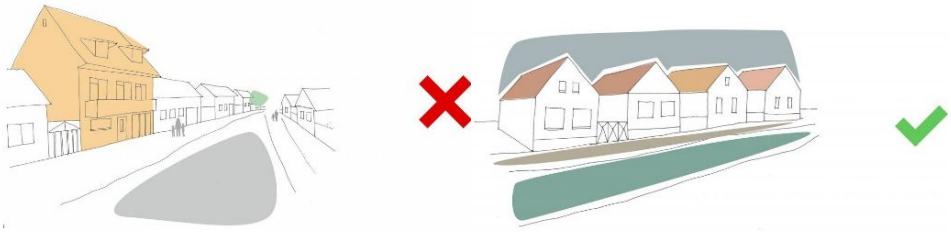

- Az épületek jellemző tetőkialakítási formája magas tetős, attól eltérni csak az utcafronttól távolabb elhelyezett melléképületek esetében lehetséges.

- Új tetőzet kialakítása csak a környező meglévő beépítés tetőzetének hajlásszögei figyelembe vételével lehet, ahhoz teljes mértékben illeszkedni szükséges.

- Ajánlott a tetőhajlásszög mértékét 25-47 fok között kialakítani.

- Lapostető létesítése nem ajánlott az utcafronton álló épület, épületrész esetében.

- Hagyományos soros beépítésű falusias lakóterületek esetében csak olyan építés és telekalakítás valósítható meg, ami a lakóudvarok beépítettségét nem növeli illetve egy lakóudvaron belül legfeljebb két lakóház - két melléképület megvalósítása ajánlott a hagyományos magyar beépítési formavilág megőrzése érdekében.

- Épületek felújítása során kerülendők a harsány, környezetbe nem illő színek, a homlokzat, egyéb építmények, kerítések színezésénél pasztell-földszínek alkalmazása javasolt.

Jelentős zöldfelület és zöldterületi intézmény terület

KÖZPARKOK

- a zöldterületeket a funkciójuknak megfelelően kell növényzettel beültetni. Létesítése, átalakítása, átépítése csak közterületi terv alapján történhet.
- a közparkok legalább 70 %- ban kialakítandó zöldfelületeinek legalább 40 %-át fásítottan kell kialakítani a tájkarakterhez illeszkedő növényállománnyal.
- a területet kiszolgáló egyéb épületek csak fejlesztési tanulmányterv alapján helyezhetők el,
- a területen játszó- és pihenőszerek, kerti építmények, szobrok, emlékművek és a területet kiszolgáló épületek elhelyezése egyedi építészeti megoldásokkal ajánlott,
- zöldterületi intézményterületeken a közösségi célú zöldterületi intézmények telkeinek, udvarainak rendezése során a közterületeknek megfelelő színvonalú környezetalakítási, zöldterületi tervet kell készíteni,
- a zöldterületi intézmények fejlesztése előtt a teljes területre vonatkozó fejlesztési tanulmánytervet kell készíteni., az egyes beruházásoka fejlesztési terv ütemei szerint valósíthatók meg, törekedve mindig az egységes településképi megjelenés biztosítására.
- a sport célú területeken sportépítmények, ezek kiszolgáló létesítményei, a területet használók ellátását szolgáló vendéglátó, szálláshely szolgáltató létesítmények helyezhetők el,
  - a parkolást és a megfelelő szociális kiszolgáló épületeket biztosítani kel
- a temető telkeinek rendezése során a közterületeknek megfelelő színvonalú környezet alakítási, zöldterületi fejlesztési tervet kell készíteni,
  - a temető telkeinek rendezése során a közterületeknek megfelelő színvonalú környezet alakítási, zöldterületi fejlesztési tervet kell készíteni,

- a temető területeken belül az urnafalakat lehetőség szerint a terepadottságok kihasználásával támfal szerűen, vagy részben földdel takartan kell megvalósítani,
- sírbolt, kripta csak földdel takartan helyezhető el.
- a sírmezőkön belül az egyes sírok fölé önálló felépítmény csak építési engedéllyel építhető.

A helyi területi védelem területeire, a műemléki környezetre vonatkozó ajánlások:

KÖZTERÜLET

- helyileg védett területen szükséges megőrizni a település jellegzetes szerkezetét, telekrendszerét, utcavonal vezetését, új telek kialakítása, vagy telek-átalakítás csak ezzel összhangban javasolt,
- utcák, terek kialakításához és fejlesztéséhez minden esetben közterület alakítási terv készítése szükséges,
- védett területeken műtárgyakat, közterületi burkolatokat és berendezéseket (utcabútorok, hirdető berendezések, világítótestek, pavilonok, autóbuszvárók, stb.) az utcakép jellegzetességének megtartásával szükséges megvalósítani,
- utcabútorok kialakításakor és elhelyezésekor törekedni kell arra, hogy azok egy tárgyegyüttest alkossanak, azok a környezetük építészeti karakterébe illeszkedő típusúak, időtálló kivitelűek és lehetőleg egyedi tervezésűek legyenek,
- különös gondot kell fordítani a településre, településrészre jellemző hagyományos kerítés- és kapuformák, építményfajták, valamint a növényzet megtartására,

- a védett területeken az utcai díszburkolatok kialakításakor ajánlott a kis, közepes, vagy nagyelemes burkolókő használata lehetőleg szürke, antracit vagy homok színben,
- műemléki környezetben és helyi védelmi területen új közművek elhelyezése, valamint közműhálózat fejlesztése során a közművek elhelyezése föld alatt javasolt,

ÉPÜLET

- védett területen lévő építményeket, illetve új építményeket egymással összehangoltan, a jellegzetes településkép, valamint az épített és természetes környezet megjelentését biztosító módon lehet építeni, illetve a meglévőt fenntartani, bővíteni, átalakítani,
- védett területen az új épületek tömegarányait, fő méreteit, a környezetében lévő hagyományos épületekhez való harmonikus illeszkedését, ezen épületek homlokzatszélességét, gerinc- és párkánymagasságát, tetőformáját, anyaghasználatát figyelembe véve szükséges meghatározni,

- védett területen elhelyezkedő épület tetőfelületén önálló, álló tetőablak nem javasolt, kivéve, ha az eredeti formában megtalálható,
- fekvő, tetősíkba illesztett tetőablak mind egyedileg, mind sorolva elhelyezhető,
- műemléki környezetben és helyi védelem alatt álló területeken az egyes épületek homlokzatain nagy, összefüggő nyílásfelületek elhelyezése kerülendő (szalagablak, erkélysor, stb.),
- nyílás és falfelületek aránya a műemléki épületekhez és védett értékekhez hasonló arányrendszerrel és tagozati gazdagsággal való megjelenítése szükséges, a földszinti portálok esetében is,
- műemléki környezetben és helyi védelem alatt álló területeken a meglévő épületek párkánymagasságához igazodni szükséges,
- a meglévő kortörténeti dokumentumok alapján az egyes épületek eredeti homlokzati kialakítása igény szerint rekonstruálandó, legalább jellegében, anyaghasználatában, tetőfelépítményeiben,

HELYI TERÜLET VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETRE, A MŰEMLÉKI KÖRNYEZETRE ÉS MŰEMLÉKI JELENTŐSÉGŰ TERÜLETRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

KÖZTERÜLET

- helyileg védett területen szükséges megőrizni a település jellegzetes szerkezetét, telekrendszerét, utcavonal vezetését, új telek kialakítása, vagy telek-átalakítás csak ezzel összhangban javasolt,
- utcák, terek kialakításához és fejlesztéséhez minden esetben közterület alakítási terv készítése szükséges,
- védett területeken műtárgyakat, közterületi burkolatokat és berendezéseket (utcabútorok, hirdető berendezések, világítótestek, pavilonok, autóbuszvárók, stb.) az utcakép jellegzetességének megtartásával szükséges megvalósítani,
- utcabútorok kialakításakor és elhelyezésekor törekedni kell arra, hogy azok egy tárgyegyüttest alkossanak, azok a környezetük építészeti karakterébe illeszkedő típusúak, időtálló kivitelűek és lehetőleg egyedi tervezésűek legyenek,
- különös gondot kell fordítani a településre, településrészre jellemző hagyományos kerítés- és kapuformák, építményfajták, valamint a növényzet megtartására,

- a védett területeken az utcai díszburkolatok kialakításakor ajánlott a kis, közepes, vagy nagyelemes burkolókő használata lehetőleg szürke, antracit vagy homok színben,
- műemléki környezetben és helyi védelmi területen új közművek elhelyezése, valamint közműhálózat fejlesztése során a közművek elhelyezése föld alatt javasolt,

ÉPÜLET

- védett területen lévő építményeket, illetve új építményeket egymással összehangoltan, a jellegzetes településkép, valamint az épített és természetes környezet megjelentését biztosító módon lehet építeni, illetve a meglévőt fenntartani, bővíteni, átalakítani,

- védett területen az új épületek tömegarányait, fő méreteit, a környezetében lévő hagyományos épületekhez való harmonikus illeszkedését, ezen épületek homlokzatszélességét, gerinc- és párkánymagasságát, tetőformáját, anyaghasználatát figyelembe véve szükséges meghatározni,

- helyi védettségű építészeti örökségen bármely épületgépészeti berendezés kültéri elhelyezése kerülendő, illetve takarva helyezhető el.

Helyi egyedi védelem értékeire vonatkozó egyedi építészeti ajánlások:

- az egyedi védelem alatt álló épület átalakítása során annak tömegét, homlokzatát, anyaghasználatát, jellegzetes formai kialakítását a falfelületek és nyílászárók arányát megváltoztatni nem lehet,
- a homlokzati díszítőelemek (gipszek, tagozatok, mozaikok, festett díszítések, szobrok, egyéb értékek) és eredeti épület-kiegészítők, korlátok, belső nyílászárók, kapuk megőrzése szükséges,

- az egyedi védelem alatt álló épületre emeletráépítés nem megengedett,

- a helyi védettségű építészeti örökség korszerűsítésére, átalakítására, bővítésére lehetőség van, azt a védelem ténye nem zárja ki, amennyiben a beavatkozás az építmény védelmére okot adó jellegzetességet nem változtatja meg, azok eredeti helyükön megtarthatók,
- helyi védettségű építészeti örökséghez történő hozzáépítés, ráépítés, vagy annak telkén új építmény, építményrész építése csak úgy olyan módon ajánlott, hogy a beavatkozással létrehozott egység ne akadályozza a védett építészeti érték fennmaradását, érvényesülését, hitelességét,
- helyi egyedi védettségű építmény teljes bontása nem lehetséges, részleges bontására akkor van lehetőség, ha a bontani kívánt építményrész építészeti értéket nem hordoz és a bontás a védelem alá helyezését megalapozó építészeti értékek sérelme nélkül megvalósítható

SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYEK, MŰTÁRGYAK ELHELYEZÉSÉRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- a teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési
- ajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére az alábbi védettséget élvező területek nem alkalmasak:
  - műemléki környezet
  - helyi értékvédelmi terület
  - településképi jelentőségű területek
  - településképi jelentőségű útvonalak
- a teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére az alábbi védettséget élvező területek alkalmasak:
  - a település gazdasági területei korlátozás nélkül,
  - egyéb településképi területei akkor, ha az elhelyezni kívánt létesítmény telekigénye nem haladja meg a 400 m^2-t

A REKLÁMHORDOZÓKRA VONATKOZÓ TELEPÜLÉSKÉPI AJÁNLÁSOK:

- Fontos különbséget tenni az eltérő célú reklámozási tevékenységek között. Az épületek falán elhelyezett cégérek, cégtáblák, cégérszerű reklámtáblák az adott épületben folytatott tevékenység reklámozását szolgálják.
- A reklámozási tevékenységek másik nagy csoportját azon hirdető-berendezések elhelyezése adja, melyek nem a helyben folytatott tevékenységek reklámozását szolgálják. Itt a település egységes megjelenést követel meg. Az ilyen reklámozási tevékenységek esetében a külön elfogadott típustervek alapján készített reklámoszlop, reklámhenger és „citylight” típusú hirdető-berendezések állnak rendelkezésre a település különböző, frekventált pontjain. A bevezető útjaink mentén és a történeti településrész épületein elhelyezett óriásplakátok közül csak az önkormányzattal vagy reklámhasznosító társasággal kötött hatályos szerződéssel rendelkező elemek maradhatnak fenn.

CÉGÉR ELHELYEZÉS A TELEPÜLÉSKÖZPONTBAN:

- Az egyes üzletek homlokzati megjelenítését és reklámjainak elhelyezését egy épületen belül egységesíteni szükséges a földszint fölötti övpárkány kialakításával az eredeti homlokzati elemekhez illeszkedő módon
- az épületek homlokzatain elhelyezhető cégérek, cégtáblák és cégfeliratok kialakításánál biztosítani szükséges, hogy azok szervesen illeszkedjenek a homlokzatok meglévő,

- vagy tervezett vízszintes és függőleges tagolásához, a nyílászárók kiosztásához, azok ritmusához úgy, hogy együttesen összhangban legyenek az épület építészeti részletképzésével, színezésével, építészeti hangsúlyaival
- az épületek homlokzataira kerülő cég- és címtábla, információs vagy más célú berendezés kialakításakor figyelemmel kell lenni a fellelhető épületdíszítő tagozatok elhelyezkedéseire, azok eltakarása nem lehetséges
- tetőfelületen való cégér elhelyezése nem támogatott
- közvilágítási berendezésen, hírközlési oszlopon reklám célú felület elhelyezése nem támogatott. Egyéb közmű berendezésen legfeljebb 2 darab, A1-es méretet meg nem haladó méretű reklámfelület elhelyezése lehetséges,
- reklám-, illetve hirdetési célt is szolgáló molinó, építési védőháló, védőszövet csak az építés idejére alkalmazható, azt az építés befejezésekor a homlokzatról szükséges eltávolítani,

- megállító tábla elhelyezése csak ott javasolt, ahol az úttestre merőlegesen legalább a balesetmentes közlekedést biztosítva van, paramétereit tekintve maximum A1-es méretű, a településképi védettségekhez és karakterekhez igazodó, a védettségi szintnek megfelelő, illeszkedő berendezés képében,
- új üzletet kialakításakor vagy meglévőt felújításakor annak portál üvegfelületén és nyílászáró üvegfelületén elhelyezett reklámfólia elhelyezésekor a külön jogszabályban előírt mértékekhez való igazodás szükséges,
- a helyi területi és egyedi védelemmel érintett épületek közterületi homlokzati vonala előtt utcabútoron reklámhordozó elhelyezése nem támogatott,
- molinó és transzparens kihelyezése ajánlottan építkezés védőhálójára helyezhető ki, illetve időszakos rendezvény népszerűsítésére, szabadtéri, időszaki kiállítás prezentálására céljából,
- reklám- és hirdetőberendezés elhelyezése emlékműveken és köztéri műalkotásokon nem támogatott,
- reklámhordozó céljára szolgáló utánfutó elhelyezése közterületen nem támogatott,
- totemoszlop és zászlótartó csak üzemanyagtöltő állomások és 500 m^2-nél nagyobb kereskedelmi egységek esetében támogatható

Egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi ajánlások:

- közműlétesítmények elhelyezése a településképi megjelenésre való tekintettel lehetséges
- vezetékes elektronikus hírközlési hálózat föld alatt vagy meglévő oszlopsoron szükséges vezetni, új oszlop létesítése nem támogatott.
- helyi védett területen magastetős épület esetén, táblás napelemeket/napkollektorokat elhelyezése nem támogatott
- napelemcserép alkalmazása a tető teljes felületén lehetséges
- helyi védett területen kívül, a homlokzati napelemek elhelyezésekor tekintettel kell lenni épület nyílásméretéhez, kiosztásához, azokhoz való igazodás szükséges

7./ JÓ PÉLDÁK:

Más helyi jó példák

Meglévő épület bővítése a telek mélységében, lejtéshez igazodó, hagyományos formák és anyaghasználat, modern részletek, egyszerűség

Hagyományos szemlélettel épített lakóépület egyszerű, modern formavilággal.

Hagyományos tömegformálás, modern részletek és anyaghasználat a homlokzaton

Hagyományos épületforma és anyaghasználat, egyszerű tömeg

Hagyományos épület bővítése összetett funkciós épületrésszel, egyszerű és hagyományos anyaghasználat, modern részletek

Hagyományos épület az utca felé, modern szemléletű bővítés az udvar belseje felé hagyományos anyaghasználattal.

Külföldi példa. Modern épület hagyományos formavilággal, az udvar felé modern anyaghasználattal

Hagyományos tömegű gazdasági épület új funkcióval, modern részletekkel

Újjáépített gazdasági épületbelső új funkcióval.

Közterületi példák

Közintézmény hagyományos tömegformálással, modern részletekkel, kiegészítésekkel. Egyszerű kapcsolat a környezet változó terepalakulataival.

Település közterének kialakítása. Változatos, de tájjellegű utcabútorok, centrális térszervezés, változatos utcabútorok hagyományos anyaghasználattal, egyszerű szökőkút-vízesés

Közterületen szintkülönbség áthidalása egyszerű formákkal, anyagokkal, akadálymentes módon

Visszafogott színű, egyszerű agyagformálású közterületi burkolat egyszerű és modern közterületi bútorokkal.

Közterület szintkülönbségének áthidalása egyszerű, tájjellegű anyagokkal és formával.

Modern vonalú igényes köztér

A környezet alakítás jó példái

Lakóépület díszítése hagyományos, tájjellegű növényzettel

Lakóépület díszítése hagyományos, tájjellegű változatos növényzettel

Őshonos háttértáj cserepes dísznövényekkel

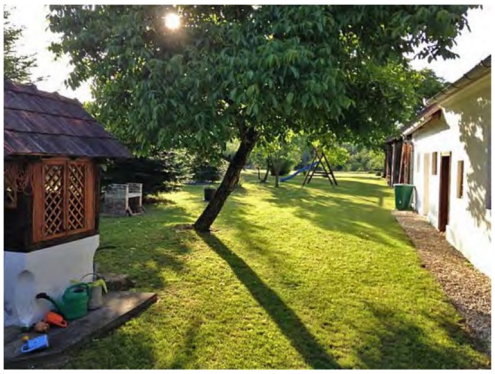

Gyümölcsfa és a kert kapcsolata, fény és árnyék játéka.

igényes cégér

Zárszó

Az építészet közügy. A házak túlélnek bennünket; a tájat örökül kapjuk, hogy örökül hagyjuk az utódainkra. Fontos, hogy megértsük, csak közösen alakíthatjuk a jövőnket, ezért figyelemmel kell lennünk a hagyományokra, a lakókörnyezetünkre.

A településképi arculati kézikönyvből megismertük a helyet, ahol élünk, de a helyi közösség nélkül csak a szép tájat és az épületeket látjuk meg. Az emberek által éltetett „genius loci" teszi azzá a várost, amire mindig emlékezünk, amit szeretünk és óvunk, mert csak így lesz Hernádkércs a mi otthonunk.

HERNÁDKÉRCS TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV 2017.

Készült a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, és a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) Kormány rendelet lapján.